

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 1169/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Rygiel (spr.)
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg SSA Izabella Dyka
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Krzysztof Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa B. S. i P. S.

przeciwko (...) Bank (...) S.A. w W.

o ustalenie

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 21 maja 2019 r. sygn. akt I C 621/14

1. oddala obie apelacje;

2. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego;

3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokata A. A. kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych), w tym podatek od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Sławomir Jamróg SSA Paweł Rygiel SSA Izabella Dyka

sygn. akt I ACa 1169/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 maja 2021 r.

Powodowie B. S. i P. S., ostatecznie precyzując żądanie pozwu skierowanego przeciwko (...) Bank S.A. w W., domagali się ustalenia, że powodów – jako kredytobiorców – łączy ze stroną pozwaną umowa kredytu z dnia 11 sierpnia 2008 r., oraz że wierzytelność strony pozwanej w stosunku do powodów z tytułu tej umowy kredytu w zakresie należności głównej (tj. kwoty kredytu wypłaconego przez stronę pozwaną powodom w wykonaniu przedmiotowej umowy) wynosi 360.000,00 zł, tj. stanowi równowartość pierwszej wypłaconej przez stronę pozwaną transzy kredytu.

Podstawą tak określonego żądania były twierdzenia, że strony łączy umowa kredytu; pozwany Bank złożył w sposób nieskuteczny oświadczenie o wypowiedzeniu umowy; Bank niewłaściwie wykonał umowę wypłacając środki pieniężne na rzecz dewelopera (transze II do VI) pomimo braku umownych podstaw do wypłaty; skutkiem działania Banku było powstanie szkody po stronie powoda w postaci utraty bezzasadnie wypłaconych środków pochodzących z kredytu, jak też utraty przedmiotu zabezpieczenia i nieuzyskaniu w zamian za wypłacony kredyt wartości mieszkania.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy:

- ustalił, że powodów B. S. i P. S. - jako kredytobiorców - łączy z pozwanym (...) Bank (...) S.A. w W. umowa kredytu nr (...) z dnia 11 sierpnia 2008 r. (pkt I sentencji);
- w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt II);
- zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu (pkt III);
- przyznał pełnomocnikowi wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną powodom z urzędu (pkt IV).

Sąd I instancji ustalił, że strony zawarły w dniu 11 sierpnia 2008 r. umowę kredytu nr (...), na podstawie której został powodom udostępniony kredyt w kwocie 437.600,00 franków szwajcarskich na nabycie nieruchomości od dewelopera (...) z siedzibą w D., w postaci apartamentu. Okres kredytowania określono do dnia 4 maja 2028 r. Oprocentowanie kredytu miało charakter zmienny i odpowiadało sumie stopy referencyjnej LIBOR 3M dla CHF oraz Marży Podstawowej wynoszącej 1,00 punktów procentowych z zastrzeżeniem pkt. 30 lit. d części I umowy.

Po odnotowaniu przewidzianych umową zabezpieczeń spłaty kredytu, Sąd przytoczył postanowienia zawarte w pkt. 28 i 29 części I umowy, dotyczące wypłaty środków kredytowych. Wypłata kredytu miała nastąpić w transzach poprzez przekazanie środków na wskazany rachunek bankowy dewelopera, a to z tytułu należności związanych z realizacją celu kredytu oraz poprzez uznanie opisanego rachunku powodów w Banku (...) S.A., przy czym ostateczna wypłata wszystkich transz kredytu miała nastąpić do dnia 31 stycznia 2010 r. W myśl umowy spłata kredytu miała następować w równych ratach (pkt. 34 części umowy).

Pozwany Bank został uprawniony do wypowiedzenia umowy kredytu z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia m.in. w przypadkach wymienionych w pkt. 8 ppkt 8.1.2 Regulaminu Kredytowego, stanowiącego załącznik nr 4 do umowy kredytu. W treści umowy kredytu znalazł się zapis, iż w sprawach nią nieuregulowanych, zastosowanie znajdują postanowienia Regulaminu Kredytowego oraz Regulaminu Produktowego, stanowiące odpowiednio załącznik nr 4 i 5 do umowy.

W aneksie nr (...) do umowy z dnia 7 stycznia 2010 r. zmieniono datę ostatecznej wypłaty wszystkich transz kredytu na 30 kwietnia 2010 r., zaś w kolejnym aneksie nr (...) z dnia 4 maja 2010 r. – datę tę wyznaczono na dzień 30 lipca 2010 r.

Do umowy zostało dołączonych łącznie 9 załączników, stanowiących integralną część umowy kredytu, tj.: „Pozostałe Indywidualne Warunki Kredytu” (załącznik nr 1), „oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji” (załącznik nr 2a i 2b), „wyciąg z Tabeli Opłat i Prowizji mający zastosowanie do Kredytobiorcy” (załącznik nr 3), „Regulamin Kredytowy” (załącznik nr 4), „Regulamin Produktowy” (załącznik nr 5), „oświadczenie Kredytobiorcy o wyrażeniu zgody na udostępnianie zakładowi ubezpieczeń, w którym zostaje ubezpieczony Kredyt swoich danych osobowych oraz na wgląd przez ten zakład do Dokumentacji Kredytowej stanowiącej podstawę udzielenia Kredytu przez

Bank” (załącznik nr nr 6a i 6b), „pełnomocnictwo do Rachunku Bankowego” (załącznik nr 7), „OWU” (załącznik nr 8) oraz „oświadczenie Kredytobiorcy o wyrażeniu zgody na udostępnianie zakładowi ubezpieczeń, w którym zostaje ubezpieczony Niski Wkład Własny swoich danych osobowych oraz na wgląd przez ten zakład do Dokumentacji Kredytowej stanowiącej podstawę udzielenia kredytu przez Bank” (załącznik nr 9a i 9b).

Zgodnie z pkt. 1 „Pozostałych Indywidualnych Warunków Kredytu” daty planowanej wypłaty i wysokości transz przedstawiały się następująco:

- 1) 185.337,73 w walucie kredytu (31 sierpnia 2008 r.);
- 2) 59.205,11 w walucie kredytu (2 listopada 2008 r.);
- 3) 38.612,03 w walucie kredytu (1 lutego 2009 r.);
- 4) 38.612,03 w walucie kredytu (2 maja 2009 r.);
- 5) 38.612,03 w walucie kredytu (1 sierpnia 2009 r.);
- 6) 38.612,03 w walucie kredytu (2 listopada 2009 r.);
- 7) 38.609,04 w walucie kredytu (31 grudnia 2009 r.).

Zgodnie z treścią Indywidualnych Warunków Kredytu (pkt. 2 ppkt. 1 lit. a) I transza stanowiąca równowartość 360.000,00 CHF miała zostać wypłacona bezpośrednio na rachunek dewelopera w kwocie niezbędnej do zapłaty II raty zgodnie z umową przedwstępną sprzedaży, a w pozostałej kwocie na rachunek osobisty powodów w (...) Bank (...) S.A. celem refinansowania poniesionych nakładów finansowych. Zgodnie z Indywidualnymi Warunkami Kredytu transze od II do VII miały zostać wypłacone bezpośrednio na rachunek dewelopera zgodnie z harmonogramem zawartym w umowie przedwstępnej.

Regulamin Kredytowy, stanowiący załącznik nr 4 do umowy kredytu (w pkt. 1 ppkt. 1.2.2.2) przewidywał, iż „w przypadku ujawnienia rozbieżności (sprzeczności) pomiędzy jakimkolwiek dokumentami składającymi się na Dokumentację Kredytową (które to dokumenty zgodnie z pkt. 1 ppkt. 1.2.2.1. Regulaminu Kredytowego „należy traktować jako wzajemnie objaśniające i uzupełniające się i powinny być traktowane jako całość), pierwszeństwo będą miały dokumenty wymienione niżej w następującym porządku: a) Indywidualne Warunki Kredytu; b) umowa kredytu wraz z załącznikami (w tym harmonogramem); c) Regulamin Produktowy; d) Regulamin Kredytowy; e) Tabela Prowizji i Opłat; f) wszystkie inne dokumenty składające się na dokumentację kredytową.

Regulamin Produktowy, stanowiący załącznik nr 5 do umowy kredytu, w pkt. 3 ppkt 3.2.4. stanowił, że „Wypłata Kredytu następuje w terminach i kwotach uzgodnionych w Umowie Kredytu. Za zgodą Banku możliwa jest zmiana terminów wypłat (Kredytu wypłacanego zarówno jednorazowo jak i w transzach) oraz wysokości transz. Zgoda Banku na taką zmianę nie wymaga zmiany umowy kredytu i jest składana poprzez zrealizowanie przez Bank Dyspozycji Wypłaty zgodnie z jej treścią. Złożenie przez Kredytobiorcę Dyspozycji Wypłaty Kredytu (lub jego transzy) w kwocie lub terminie innym niż uzgodniony w Umowie Kredytu stanowi wniosek o dokonanie tych zmian w sposób wskazany w Dyspozycji Wypłaty – o ile termin wskazany w Dyspozycji Wypłaty nie przekracza podanej w Umowie Kredytu Daty Ostatecznej Wypłaty Kredytu”. Zgodnie natomiast pkt. 3 ppkt 3.2.5. Regulaminu Produktowego „Poza Warunkami Wypłaty określonymi w Indywidualnych Warunkach Kredytu, warunkiem wypłaty każdej kolejnej transzy Kredytu jest w przypadku Kredytu na Budowę oraz Kredytu na nabycie Nieruchomości Kredytowej od Dewelopera: a) doprowadzenie finansowej Budowy albo budowy wykonywanej przez Dewelopera lub na jego zlecenie do stanu zaawansowana, który – zgodnie z Warunkami Kredytu – miał być zakończony przed wypłatą kolejnej transzy; okoliczności te ustala osoba wskazana przez Bank; b) wykonanie wszystkich robót budowlanych związanych z określonym etapem budowy oraz zgodnie z dokumentacją projektową; c) zaakceptowanie przez Bank wykorzystania poprzedniej transzy Kredytu zgodnie z celem określonym w Warunkach Kredytu”.

W związku z zawarciem wyżej opisanej umowy kredytowej powodowie przedstawili pozwanemu Bankowi umowę kupna-sprzedaży zawartą z deweloperem, stanowiącą podstawę nabycia przez nich nieruchomości kredytowanej w D. za cenę 1.275.114,00 AED (Dirham Zjednoczonych Emiratów Arabskich).

Sąd ustalił, że poszczególne transze kredytu były wypłacane przez pozwanego Bank na podstawie złożonych przez powodów dyspozycji wypłaty. Bank nigdy nie pozbawił powodów uprawnień wynikających z pkt 3 ppkt 3.2.4. Regulaminu Produktowego, tj. uprawnień do zmiany terminów wypłat transz kredytu oraz wysokości tychże transz. Sąd odnotował przy tym daty realizacji poszczególnych transz:

- I transza: data zlecenia wypłaty: 11 sierpnia 2008 r., data zaksięgowania wypłaty: 18 sierpnia 2008 r. – wypłata dokonana przez Bank na rzecz dewelopera oraz powodów;

- II transza: data zlecenia wypłaty: 28 października 2008 r., data zaksięgowania wypłaty: 31 października 2008 r. – wypłata dokonana przez Bank na rzecz dewelopera;

- III transza: data zlecenia wypłaty: 28 stycznia 2009 r., data zaksięgowania wypłaty: 30 stycznia 2009 r. – wypłata dokonana przez Bank na rzecz dewelopera;

- IV transza: data zlecenia wypłaty: 29 kwietnia 2009 r., data zaksięgowania wypłaty: 5 maja 2009 r., wypłata dokonana przez Bank na rzecz dewelopera;

- V transza: data zlecenia wypłaty 28 lipca 2009 r., data zaksięgowania wypłaty: 31 lipca 2009 r. – wypłata dokonana przez Bank na rzecz dewelopera;

- VI transza: data zlecenia wypłaty: 23 października 2009 r., data zaksięgowania wypłaty: 29 października 2009 r. – wypłata dokonana przez Bank na rzecz dewelopera.

W e-mailu z dnia 14 grudnia 2009 r. pracownica pozwanego Banku a zarazem opiekunka bankowa powodów zwróciła się do nich z informacją o zbliżającym się terminie wypłaty ostatniej VII transzy kredytu i zapytaniem o ich decyzję w zakresie jej wypłaty. W odpowiedzi powódka zwróciła się do E. S. z prośbą o wstrzymanie wypłaty ostatniej transzy z uwagi na opóźnienia w pracach budowlanych na nieruchomości kredytowanej położonej w D.. Ostatecznie strony ustaliły, iż ostatnia VII transza kredytu zostanie wypłacona przez pozwanego Bank bezpośrednio na rachunek bankowy powodów pod warunkiem ustanowienia nieodwołalnej blokady przelanych środków oraz ustanowieniu nieodwołalnego pełnomocnictwa dla Banku. W rezultacie VII transza kredytu została wypłacona na zlecenie powodów z daty 28 czerwca 2010 r. i zaksięgowana na ich rachunku nr (...).

W konsekwencji mailowych uzgodnień pomiędzy, w dniu 7 lipca 2010 r. sporządzono aneks nr (...) do umowy kredytu, zgodnie z którym: 1) w załączniku nr 1 do umowy zmieniono pkt. 2 ppkt.1 lit. b w ten sposób, że transze od II do VI miały zostać wypłacone bezpośrednio na rachunek dewelopera zgodnie z harmonogramem zawartym w umowie przedwstępnej; 2) do pkt. 2 załącznika nr 1 do umowy kredytu dodano ppkt. 2 w brzmieniu: „Ostatnia transza zostanie wypłacona na rachunek Kredytobiorcy w (...) S.A. pod warunkiem ustanowienia nieodwołalnej blokady przelanych środków oraz ustanowieniu nieodwołalnego pełnomocnictwa dla Banku. Zwolnienie blokady i wypłata środków bezpośrednio na rachunek dewelopera nastąpi po przedstawieniu zaświadczenia od dewelopera potwierdzającego zakończenie budowy”; 3) do umowy kredytu jako załącznik nr 7a dodano załącznik nr 1 niniejszego aneksu w postaci „Pełnomocnictwa do Rachunku Kredytobiorcy” dla Banku. Zgodnie z postanowieniami pkt. 2 „Pełnomocnictwa do Rachunku Kredytobiorcy” powodowie udzielili Bankowi, jako zabezpieczenie kredytu, pełnomocnictwa m.in. do pobierania środków pieniężnych z rachunku nr (...), prowadzonego przez (...) S.A. Oddział we W., Pl. (...), na spłatę wymagalnych zobowiązań powodów wobec Banku powstałych na podstawie lub w związku z zawartą umową kredytu, natomiast zgodnie z pkt. 3 obciążenie w/w rachunku zobowiązaniami wynikającymi z umowy kredytu nie wymagało oddzielnej dyspozycji powodów.

W 2011 r. pojawiły się problemy powodów ze spłatą zadłużenia wobec pozwanego Banku. Powódka kierowała do E. S. liczne wiadomości e-mail z prośbą o zmniejszenie wysokości spłacanych rat, czy też udzielenie karencji w spłacie kredytu. Pracownicy Banku odpowiadali regularnie na wszelkie wiadomości e-mail wysyłane przez powodów. Podejmowali oni działania mające na celu udzielenie pomocy powodom w spłacie zadłużenia, natomiast kontakt z powodami napotykał trudności.

W dniu 10 lutego 2012 r. powodowie złożyli do pozwanego Banku wniosek o restrukturyzację warunków umowy kredytu z dnia 11 sierpnia 2008 r., w którym wnieśli o karencję w spłacie kredytu na okres 6 miesięcy. W uzasadnieniu wniosku powódka wskazywała na złą sytuację finansową kredytobiorców. W marcu 2012 r. Bank udzielił powodom 4-miesięcznego okresu karencji w spłacie kredytu począwszy od raty płatnej w dniu 5 marca 2012 r., czego wynikiem było zawarcie aneksu nr (...) do umowy z dnia 11 sierpnia 2008 r. W treści przedmiotowego aneksu, na wniosek powodów strony powróciły do pierwotnego terminu spłaty kredytu, tj. do dnia 4 maja 2028 r.; strony określiły również przypadki, w których zabezpieczenie hipoteczne w postaci sumy hipoteki lub hipotek, o której/których mowa w pkt. 46 części I umowy kredytu nie będzie stanowiło „nadmiernego zabezpieczenia hipotecznego”, o którym mowa w art. 68 ust. 2 zdanie 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.

Równocześnie powódka podejmowała starania o zwolnienie środków zablokowanych na rachunku w (...) Bank (...) S.A. W wiadomości e-mail wysłanej dnia 10 lutego 2012 r. powódka zwróciła się do E. S. z zapytaniem o możliwość inwestycji zablokowanych środków, które jak przyznała, stanowiły ostatnią transzę kredytu. Zgodnie z żądaniami kierowanymi przez powódkę w dalszej korespondencji e-mailowej, pismami przesłanymi za pośrednictwem operatora pocztowego dnia 27 września 2012 r. skierowanego do Dyrektora Oddziału Banku we W., dnia 5 grudnia 2012 r. skierowanego do Działu Reklamacji Kredytowej oraz dnia 16 stycznia 2013 r. skierowanego do Działu Zarządzania Jakością i Działu Windykacji, a także ustaleniami dokonanymi podczas spotkania przedstawicieli Banku z powodami, Bank ostatecznie przekazał zablokowane środki na spłatę zadłużenia.

Począwszy od 2012 r. powódka składała szereg reklamacji podnosząc, że wielokrotnie zwracała się do pozwanego Banku z wnioskiem o wstrzymanie wypłaty poszczególnych transz kredytu oraz, że wypłatę poszczególnych transz powiązano z postępem prac budowy Nieruchomości Kredytowanej. W odpowiedziach na zgłaszane reklamacje pozwany Bank informował powodów, że nigdy nie uzależniał wypłaty środków z kredytu od postępu prac budowlanych na nieruchomości kredytowanej.

W piśmie z dnia 14 maja 2013 r. powodowie wystosowali do pozwanego Banku „Wezwanie do rozliczenia kredytu” w którym zarzucili Bankowi niedochowanie należytej staranności w wypłacie kredytu oraz wezwali Bank do: 1) zredukowania kwoty kredytu z 437.600,00 CHF do kwoty 185.337,73 CHF stanowiącej wartość pierwszej wypłaconej przez Bank transzy kredytu; 2) ustalenia nowej wysokości rat kredytu obliczonej od wskazanej wyżej obniżonej kwoty kredytu; 3) zaksięgowania dotychczasowej spłaty kredytu jako spłatę uwzględniającą nową wysokość rat oraz – w odpowiednim zakresie – nadpłatę kredytu; 4) wskazania przez Bank kwoty kredytu pozostałej do spłaty; 5) przekazania nowego harmonogramu spłaty kredytu uwzględniającego w/w zmiany. W odpowiedzi na powyższe pismo pozwany Bank zwrócił się do pełnomocnika powodów o przesłanie: 1) potwierdzeń dotyczących odwołania zleceń wypłaty poszczególnych transz; 2) korespondencji, w której powodowie informowali Bank o problemach dewelopera oraz o jego niewywiązywaniu się z zapisów umowy realizacyjnej; 3) oświadczenia powodów o chęci wycofania się z inwestycji stanowiącej cel finansowania kredytu – wnioski i dokumenty nie zostały jednak przekazane do Banku.

Pozwany Bank dążył do znalezienia rozwiązania, które pozwoli powodom na spłatę zadłużenia bez konieczności wypowiedzenia umowy kredytu. Z tego względu w dniu 16 września 2013 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Banku z powodami wraz z reprezentującym ich pełnomocnikiem, na którym poczyniono wstępne ustalenia w zakresie restrukturyzacji kredytu w następujący sposób: 1) powodowie spłacą najstarszą, w dacie spotkania, ratę kredytu, przy czym z uwagi na kwotę depozytu powodów w wysokości 6.286,60 zł dokonają dopłaty w wysokości ok. 2.250,00 zł do dnia 27 września 2013 r.; 2) podpisany zostanie aneks w zakresie zawieszenia naliczania rat od października do grudnia 2013 r. i w tym przedziale czasowym będzie dokonywana comiesięczna spłata równowartości jednej raty, płatna do przedostatniego dnia roboczego miesiąca; 3) na czas wyjaśnienia reklamacji (pismo wysłane do

Banku przez pełnomocnika powodów dnia 14 maja 2013 r.) nastąpi rozpisanie harmonogramu spłaty kredytu „przy założeniu salda kredytu ca 185k CHF z zastrzeżeniem, iż w żaden sposób nie oznacza to uznania przez Bank roszczeń powodów (o których mowa w piśmie wysłanym do Banku przez pełnomocnika powodów dnia 14 maja 2013 r.) oraz ustalenie miesięcznej raty spłaty kredytu w wysokości ok. 1.150,00 CHF. Pozwany Bank wyraził zgodę na powyższe ustalenia oraz przystąpił do przygotowania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia restrukturyzacji kredytu. W korespondencji mailowej z pełnomocnikiem powodów Bank poinformował, że dokumenty w postaci projektu aneksu w zakresie zawieszenia naliczania rat oraz harmonogramu spłat zostaną przesłane powodom na początku października 2013 r., po wydaniu decyzji na mocy której nastąpi sporządzenie wzmiankowanego aneksu, która to decyzja warunkowana jest uprzednią wpłatą przez powodów środków, o których mowa w pkt 1 ustaleń spotkania.

W dniu 27 września 2013 r. powodowie dokonali na rzecz Banku wpłaty w wysokości 2.250,00 zł, natomiast dnia 1 października 2013r. powodom został przesłany w postaci elektronicznej wniosek o restrukturyzację, który następnie, dnia 11 października 2013 r., został wypełniony i przesłany za pośrednictwem pełnomocnika powodów do Banku. Bank celem przeprowadzenia restrukturyzacji kredytu, podjął decyzję o sporządzeniu aneksu w zakresie zawieszenia naliczania rat oraz harmonogramu spłat. Zmiana harmonogramu kredytu miała być rozpatrzona w terminie późniejszym, przy czym warunkiem wyrażenia zgody przez Bank na zmianę harmonogramu była spłata zadłużenia wymagalnego. Podjęcie decyzji w przedmiocie zmiany harmonogramu spłaty kredytu nie miało przy tym stanowić uznania roszczeń powodów co do umorzenia części zobowiązania.

Ponieważ powodowie nie dopełnili warunków restrukturyzacji kredytu Bank podjął decyzję o warunkowym wypowiedzeniu umowy kredytu. We wrześniu 2013 r. wysłano do powodów ostateczne wezwania do zapłaty, w październiku powodowie nie dokonali żadnej wpłaty, a ostatnią wpłatę w wysokości 1.000,00 zł odnotowano dnia 12 grudnia 2013r. Z uwagi na powyższe i wobec braku skuteczności prowadzonej przez Bank windykacji zobowiązań wynikających z umowy kredytu, Bank zgodnie z postanowieniami pkt. 4 ppkt. 4.1.2.1 części II umowy kredytu dnia 2 stycznia 2014 r. złożył powodom oświadczenie o wypowiedzeniu umowę kredytu. Zgodnie z treścią oświadczenia o wypowiedzeniu kwota, do zwrotu której powodowie zobowiązani byli na dzień wypowiedzenia wynosiła 380.792,08 CHF.

Pismem z dnia 8 grudnia 2014 r. Bank wezwał powodów do ustanowienia zabezpieczenia (załącznik nr 2 do pisma powodów z dnia 7 grudnia 2015r.). Powodowie, zgodnie z wiążącymi ich postanowieniami, uczynili zadość wezwaniu Banku do ustanowienia zabezpieczenia, jednak w związku ze zmianą podmiotu ubezpieczającego z dotychczasowego (...) S.A. – na(...) S.A., konieczne było zawarcie przez powodów ze stroną pozwaną drugiej umowy przelewu wierzytelności z umowy ubezpieczenia na zabezpieczenie, co też zostało dokonane dnia 16 stycznia 2015 r. W związku z rocznym terminem obowiązywania umowy ubezpieczenia i ponownym niewypełnieniem przez powodów ciężącego na nich obowiązku w postaci zapewnienia ochrony ubezpieczeniowej nieruchomości obciążanej hipoteką, pismem z dnia 7 grudnia 2015 r. pozwany Bank wezwał powodów do przedłożenia polisy ubezpieczeniowej wraz z potwierdzeniem opłaty składki ubezpieczeniowej.

W dniu 11 sierpnia 2014 r. pozwany Bank wystawił przeciwko powodom bankowy tytuł egzekucyjny (BTE) nr (...) na kwotę 410.352,14 CHF z tytułu ich wymagalnego solidarnego zadłużenia wynikającego z umowy kredytowej z dnia 11 sierpnia 2008 r. Tytułowi temu, postanowieniem z dnia 8 października 2014 r., Sąd Rejonowy w B. nadał sądową klauzulę wykonalności, przy czym jednocześnie ograniczył zakres egzekucji (wysokość egzekwowanego roszczenia) prowadzonej na podstawie w/w tytułu wykonawczego do kwoty 875.200,00 CHF. Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego pozwany Bank wszczął przeciwko powodom postępowanie egzekucyjne, które toczy się przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Ż. M. B. (1) pod sygn. akt (...)

Przed Sądem Okręgowym w K. pod sygn. akt(...)toczyło się postępowanie z powództwa B. S. i P. S. o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci w/w bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności zakończone prawomocnym orzeczeniem uwzględniającym żądanie pozwu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał roszczenie powodów za częściowo uzasadnione tj. w zakresie, w jakim dotyczyło ono ustalenia, że strony nadal łączą stosunek prawny wynikający z zawartej umowy kredytowej.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji wskazał, że powodowie mają interes prawny w ustaleniu (art. 189 k.p.c.), bowiem usuwa stan niepewności. Jednocześnie Sąd podkreślił, że samo wcześniejsze uzyskanie przez powodów wyroku pozbawiającego wykonalności wystawiony przez stronę pozwaną bankowy tytuł egzekucyjny, nie przesądził, czy sporna umowa wiąże strony.

Dalej Sąd uznał, że prawomocny wyrok pozbawiający wykonalności wydany przez pozwaną Bank przeciwko pozwanym bankowy tytuł egzekucyjny przesądza, że zawarta w pkt II.2.3.1 umowy kredytu z dnia 11 sierpnia 2008 r. klauzula przeliczeniowa podlega kwalifikacji jako sprzeczna z dobrymi obyczajami, ponieważ prowadzi do naruszenia równorzędności stron i nierównomiernie rozkłada uprawnienia i obowiązki. Nadto, nie zawiera przejrzystego opisu mechanizmu przeliczenia, dzięki któremu powodowie mogliby samodzielnie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria wypływające z tych postanowień, konsekwencje ekonomiczne. Tym samym przedmiotowa klauzula, jako niedozwolona nie wiąże powodów. Ma to ten skutek, że powodowie spłacając raty kredytu płacili je w nieprawidłowej wysokości, a tym samym wysokość wierzytelności strony pozwanej stwierdzona w BTE z dnia 11 sierpnia 2014 r. nie odzwierciedla rzeczywistego stanu zadłużenia powodów wobec pozwanego banku. Tym samym nie zostało w sprawie wykazane, że stronie pozwanej przysługuje wierzytelność wobec powodów w wysokości wskazanej w BTE, jak też, że istniały podstawy do wypowiedzenia umowy kredytowej. W konsekwencji brak było podstaw do uznania skuteczności złożonego przez stronę pozwaną oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

Niezasadne natomiast w ocenie Sądu było roszczenie powodów w tej części, w której zmierzało do ustalenia wysokości zadłużenia powodów na kwotę 360.000 zł. W tym zakresie powodowie nie wykazali merytorycznej zasadności dochodzonego roszczenia, w tym przede wszystkim, że Bank nienależycie wykonał obowiązki umowne wypłacając kolejne transze kredytu. Zgodnie bowiem z treścią umowy pozwany Bank nie był zobowiązany do weryfikowania stanu inwestycji, na finansowanie której udzielono kredytu. Jednocześnie umowa określała terminy wypłat poszczególnych transz, zaś powodowie nie wykazali, by skutecznie złożyli do Banku dyspozycje wstrzymania poszczególnych wypłat. W tym stanie rzeczy, w tej części powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Od powyższego orzeczenia apelację wniosły obie strony.

Powodowie, zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo zarzucili:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów i uznanie za niewiarygodne zeznań M. B. (2), m. W. oraz M. S., w których wskazywali oni, że powódka kierowała do pozwanego żądania wstrzymania wypłat przez pozwanego kolejnych transz kredytu;
- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, a to w zakresie stwierdzenia przez Sąd braku wykazania przez powodów podpisania przez nich zleceń wypłat kolejnych transz in blanco przy zawarciu umowy kredytu, podczas gdy przedmiotowa okoliczność wynika z akt sprawy, która toczyła się między stronami przed Sądem okręgowym w K.pod sygn.(...)

Powodowie wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa także w zakresie żądania ustalenia, że wierzytelność pozwanego w stosunku do powodów z tytułu spornej umowy kredytu, w zakresie należności głównej wynosi 360.000 zł. Wniesli o zasądzenie kosztów postępowania.

Strona pozwana, zaskarżając wyrok w części uwzględniającej powództwo, zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 189 k.p.c. poprzez uwzględnienie powództwa w części, podczas gdy w sprawach o ustalenie nie jest dopuszczalne uwzględnienie powództwa;

- art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że to pozwaną obciążał dowód wykazania wysokości wierzytelności przysługującej jej względem powodów oraz wykazania, czy zaszły określone w łączącej strony umowie przesłanki wypowiedzenia umowy, podczas gdy to powodowie – z mocy art. 6 k.c. – winni wykazać w/w okoliczności, skoro to oni występują z roszczeniem opartym na twierdzeniu o rzekomym braku podstaw do wypowiedzenia umowy;

- art. 365 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że Sąd był związany ustaleniami poczynionymi przez Sąd Apelacyjny w K. w sprawie (...) w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny uznał kwestionowane postanowienie umowy kredytu za niedozwolone w umowie, podczas gdy z mocy wiążącej prawomocnego wyroku korzysta jedynie rozstrzygnięcie, a moc ta nie rozciąga się na kwestie pozostające poza sentencją;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów poprzez przyjęcie, że pkt II.2.3.1. umowy kredytu kształtował prawa i obowiązki powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy oraz poprzez przyjęcie, że uznana za abuzywną klauzula przeliczeniowa kształtowała dodatkowy mechanizm indeksacyjny głównych świadczeń stron stosunku kredytowego – podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na sformułowanie takich wniosków;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy faktycznej i wyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia, w szczególności w zakresie okoliczności wskazanych w apelacji – co uniemożliwia poddanie rozstrzygnięcia kontroli instancyjnej.

Pozwany bank zarzucił także naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że to na stronie pozwanej spoczywał ciężar wykazania wysokości wierzytelności przysługującej jej względem powodów oraz wykazania, czy zaszły określone w łączącej strony umowie przesłanki wypowiedzenia umowy;

- art. 385¹ k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że kwestionowane postanowienie umowne było niedozwolone, podczas gdy postanowienie to nie kształtowało praw i obowiązków powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz nie naruszało rażąco interesów powodów.

Strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania – w każdym przypadku przy uwzględnieniu kosztów postępowania za obie instancje.

Tak powodowie jak i strona pozwana wniosli o oddalenie apelacji strony przeciwnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacje obu stron nie mogą odnieść skutku.

Bezprzedmiotowy jest zarzut pozwanego Banku kwestionujący formę uzasadnienia wyroku. Uzasadnienie to jest szczegółowe oraz zawiera niezbędne rozważania - znane są zatem motywy i przesłanki jakimi kierował się sąd w rozstrzygnięciu sprawy. Jak wskazuje się w utrwalonym orzecznictwie (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 kwietnia 2015 roku, sygn. akt I ACa 1067/14, LEX nr 1711373) naruszenie wymagań, jakim winno odpowiadać uzasadnienie orzeczenia sądu, może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej. Tego rodzaju zasadniczych wad motywy zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego nie zawierają. Możliwa jest pełna weryfikacja rozstrzygnięcia i dokonanie jego

kontroli instancyjnej, również przy uwzględnieniu obowiązującego modelu apelacji pełnej. Dowodem tego jest także treść złożonej przez stronę pozwaną apelacji – strona pozwana formułując zarzuty nie miała trudności w odczytaniu istotnych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Nie ma racji strona pozwana, o ile twierdzi, iż uwzględniając częściowo powództwo o ustalenie Sąd Okręgowy naruszył art. 321 k.p.c. w zw. z art. 189 k.p.c. Jakkolwiek trafnie powołuje apelujący Bank, że „w sprawach o ustalenie lub nieistnienie stosunku prawnego lub prawa nie jest dopuszczalne (...) częściowe uwzględnienie powództwa (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 grudnia 1998 r., II CKN 96/98, OSNC z 1995 r., z.5, poz. 98), to jednak reguła ta nie ma w oczywisty sposób zastosowania w sytuacji kumulacji roszczeń. W szczególności kumulacja taka ma miejsce także wówczas, gdy żądane ustalenie dotyczy 2-ch niezależnych kwestii, a więc spór nie obejmuje wyłącznie jednej treści ustalanego stosunku prawnego, lecz więcej niż jednego zagadnienia wynikającego z danego stosunku prawnego, przy czym każde z nich może być przedmiotem odrębnego ustalenia.

W tym stanie rzeczy przypomnieć należy, że w toku procesu powodowie modyfikowali treść zgłoszonego roszczenia. Ostatecznie precyzując żądanie, w piśmie z dnia 1 grudnia 2015 (k. 499-504 akt) wskazali, że domagają się ustalenia, iż powodów – jako kredytobiorców – łączy ze stroną pozwaną umowa kredytu z dnia 11 sierpnia 2008 r., oraz że wierzytelność strony pozwanej w stosunku do powodów z tytułu tej umowy kredytu w zakresie należności głównej (tj. kwoty kredytu wypłaconego przez stronę pozwaną powodom w wykonaniu przedmiotowej umowy) wynosi 360.000,00 zł, tj. stanowi równowartość pierwszej wypłaconej przez stronę pozwaną transzy kredytu. Co istotne, na uzasadnienie tak skonkretyzowanego żądania powodowie wskazali, że istnieje niepewność co do obowiązywania umowy kredytu pomiędzy nimi a stroną pozwaną. Strona pozwana powołuje się bowiem na fakt, że przedmiotowa umowa została wypowiedziana i już nie obowiązuje, a z drugiej strony kieruje do powodów szereg pism wskazujących, że faktycznie kontynuuje jej wykonywanie. Niezależnie od tego wskazywali na niepewność co do wysokości zadłużenia – w tym zakresie powodowie podnieśli twierdzenia co do tego, iż dług ten winien odpowiadać wyłącznie kwocie wynikającej z wypłaty pierwszej transzy (360.000 zł).

Powyższe ma swoje konsekwencje. Po pierwsze, przedmiotem oceny w sprawie jest żądanie pozwu o treści zgłoszonej na dzień wyrokowania tj. wynikające z ostatniego z przytoczonych pism. Po drugie, konstrukcja tak sformułowanego żądania osobno odwołuje się do ustalenia istnienia spornej umowy kredytowej, a następnie formułowane jest kolejne żądanie dotyczące spornej wysokości wierzytelności powodów. W uzasadnieniu ostatecznie określonego żądania powodowie powołali przy tym, iż spór między stronami dotyczy tak istnienia umowy (skuteczności wypowiedzenia), jak i wysokości wynikającej z umowy wierzytelności. W tym stanie rzeczy zasadne jest przyjęcie, iż w sprawie w istocie zostały zgłoszone dwa niezależnie żądania, ustalenia 2-ch niezależnych (aczkolwiek powiązanych ze sobą) kwestii wynikających z wiążącego strony stosunku prawnego. W konsekwencji – dopuszczalne było częściowe uwzględnienie powództwa – w zakresie jednego ze zgłoszonych żądań opartych na treści art. 189 k.p.c.

Wbrew zarzutom apelującej strony pozwanej Sąd Okręgowy nie naruszył reguły wynikającej z art. 365 k.p.c.

Związanie stron, o którym mowa w powołanym wyżej przepisie, polega na związaniu tych osób dyspozycją zawartej w sentencji wyroku skonkretyzowanej, zindywidualizowanej i trwałej normy prawnej wywiezionej przez sąd z norm generalnych i abstrakcyjnych zawartych w przepisach prawnych. Inne sądy, organy państwowe oraz organy administracji publicznej rozstrzygające w sprawach innych niż karne (§ 2) są związane prejudycjalnie, czyli nie mogą dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia niż zawarta w prejudycjacie, ale także nie mogą dokonać odmiennych ustaleń faktycznych. Związanie to oraz prejudycjalne związanie innych organów określane są jako pozytywny aspekt prawomocności materialnej albo, według innych autorów, jako tzw. pozytywny skutek prawomocności formalnej.

Istota wiążącej mocy prawomocnego orzeczenia sądu polega zatem na tym, iż sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie rozpoznawanej, kształtuje się tak jak to przyjęto we wcześniejszym prawomocnym orzeczeniu. Przesądzenie tej kwestii oznacza, że w późniejszym postępowaniu nie może być ona już ponownie badana, a zatem zachodzi konieczność ograniczenia dowodzenia faktów objętych prejudycjalnym orzeczeniem.

Uwzględnić zatem należy, że skutki prawomocności materialnej prawomocnego wyroku pozbawiającego wykonalności wydany przeciwko powodom bankowego tytułu egzekucyjny (BTE) nr (...) na kwotę 410.352,14 CHF, rozciąga się nie tylko na stwierdzenie samego faktu wydania orzeczenia tej treści, ale także na ocenę treści stosunku prawnego łączącego strony, z uwagi na którą tytuł egzekucyjny został pozbawiony swej wykonalności. Tylko przy takim założeniu możliwe jest przecież przesądzenie, że z uwagi na treść sentencji wyroku dochodzi do ustabilizowania sytuacji prawnej stron. Jak wynika z poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z dnia 20 listopada 2014 r. (V CSK 6/14, lex nr 1604655), moc wiążąca wyroku jest odnoszona do przedmiotu rozstrzygnięcia, ale z uwagi na to, co było podstawą sporu. „Moc wiążącą uzyskuje bowiem rozstrzygnięcie o żądaniu w powiązaniu z jego podstawą faktyczną i w kolejnym postępowaniu sąd ma obowiązek przyjąć, że istotna z punktu widzenia zasadności żądania kwestia kształtowała się tak, jak to zostało ustalone w prawomocnym wyroku. Konsekwencją jest niedopuszczalność ponownej oceny prawnej co do okoliczności objętych prawomocnym rozstrzygnięciem”. Nie można zatem nie uwzględnić, że w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego(...)spór toczył się między tymi samymi stronami umowy kredytowej z dnia 11 sierpnia 2008 r.; w sprawie tej ocenie podlegała treść w/w umowy, a jedyną przyczyną pozbawienia wykonalności wystawionego przeciwko powodom BTE była konstatacja, iż zawarte w umowie klauzule waloryzacyjne miały charakter abuzywny, a w związku z tym - w dacie wystawienia tytułu zadłużenie powodów nie odpowiadało temu, jakie zostało wskazane w tytule egzekucyjnym, a bank nie wykazał tego, czy powodowie posiadają zadłużenie i w jakiej wysokości.

Tym samym z przedmiotowego wyroku wynika związenie co do oceny postanowień umowy kredytowej, w tym co do abuzywności postanowień umownych, co w oczywisty sposób przekłada się na przyjęcie, iż przedstawiane przez pozwany bank rozliczenie zadłużenia nie odpowiada rzeczywistości – a więc, że wykazywana przez bank wysokość zadłużenia powodów (przy uwzględnieniu dokonywanych przez nich wpłat) jest niewłaściwa.

W tym stanie rzeczy nie mogą odnieść skutku wszelki zarzuty strony pozwanej kwestionujące ocenę abuzywności postanowień zawartych w pkt II.2.3.1. umowy z dnia 11 sierpnia 2008 r. oraz co do prawidłowości wyliczanego przez bank zadłużenia.

W oczywisty sposób treść opisanego wyżej wyroku nie wiąże w zakresie oceny skuteczności oświadczenia Banku o wypowiedzeniu umowy kredytowej. Tym niemniej w/w okoliczności objęte związaniem prowadzą do tożsamyh ocen, że w dacie złożenia oświadczenia przez stronę pozwaną o wypowiedzeniu umowy kredytowej stan zadłużenia powodów był inny niż będący podstawą złożenia tego oświadczenia – zadłużenie bądź nie istniało bądź jego rzeczywista wysokość była inna niż przyjęta jako podstawa wypowiedzenia.

Nie oznacza to oczywistości oceny, iż nie było podstaw do wypowiedzenia umowy, lecz to, że w sprawie nie zostało wykazane, iż w dacie złożenia przedmiotowego oświadczenia istniały umowne podstawy do wypowiedzenia. Wbrew zarzutom strony pozwanej, to na pozwanym Banku – zgodnie z regułami wynikającymi z treści art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. – spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu. Zgodnie z regułami obciążającymi stronę obowiązkiem dowodowym, ciężar ten spoczywa na stronie, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne. O ile zatem to strona pozwana złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, to ją obciąża obowiązek wykazania, iż jej oświadczenie wywołało skutki prawne. W tym zakresie Bank nie złożył jakichkolwiek wniosków dowodowych umożliwiających wykazanie spełnienia umownych przesłanek wypowiedzenia, w tym przede wszystkim, że w dacie złożenia stosowanego oświadczenia po stronie powodów istniało zadłużenie.

Po drugie, za przyjęciem oceny, iż pomimo złożonego oświadczenia umowa stron nadal obowiązuje przemawiają oświadczenia i zachowania samej strony pozwanej, skoro już po wypowiedzeniu, z inicjatywy pracowników banku, umowa była nadal wykonywana – choćby w zakresie zawierania umów ubezpieczających kredyt.

W tym stanie rzeczy w pełni należy podzielić argumentację Sądu Okręgowego co do ustalenia, że strony nadal wiąże stosunek prawny wynikający z zawartej w dniu 11 sierpnia 2008 r. umowy kredytu.

Nie jest także zasadna apelacja powodów.

Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne ustalenia dokonane w pierwszej instancji. Ustalenia te oparte są na wszystkich przeprowadzonych dowodach, a ocena tych dowodów mieści się w granicach wyznaczonych art. 233 § 1 k.p.c. W znacznej części ustalenia te wynikają z przedłożonych przez strony dokumentów. Fakty obrazujące treść łączącej strony umowy przekonują przy tym, że do obowiązków strony pozwanej nie należało monitorowanie postępów inwestycji, na którą powodowie zaciągnęli kredyt, jak też z umowy wynika, iż strony określiły daty, w których Bank obowiązany był do uruchomienia kolejnych transzy kredytu. Nie ma zatem w sprawie znaczenia, czy to uruchomienie było dokonywane na podstawie dyspozycji wystawionych on blanco w dacie zawarcia umowy. Konstrukcja postanowień umownych, wraz z treścią przytoczonych przez Sąd I instancji postanowień regulaminowych przekonuje, że wypłata transzy miała mieć miejsce w ściśle oznaczonych datach. Tym samym powodowie mieli co najwyżej uprawnienie do wystawienia dyspozycji o wstrzymaniu wypłaty transzy – a w świetle treści zgromadzonego materiału dowodowego brak jest podstaw do uznania, iż takie dyspozycje, jednoznaczne w swej treści, zostały złożone.

Nie może w tym zakresie odnieść skutku zarzut nieuwzględnienia przez Sąd treści zeznań powołanych w apelacji świadków. Nie można zaprzeczyć temu, że w trakcie realizacji umowy powódka miała świadomość ryzyka wypłaty kolejnych transz z uwagi na postępy inwestycji w D., a w związku z tym, że powódka pozostawała w kontakcie telefonicznym z pracownikami Banku. Tym niemniej zeznania osób przygodnych, mających słyszeć rozmowy telefoniczne powódki z pracownikami strony pozwanej, nie są wystarczające dla przyjęcia, iż powódka udzieliła jednoznacznej i wiążącej dyspozycji co do wstrzymania wypłat. Po pierwsze, osoby te nie były uczestnikami przedmiotowych rozmów, a jedynie powódka przeprowadzała rozmowy przy obecności osób trzecich. Po drugie, nie sposób w świetle zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania przyjąć, że ustne dyspozycje powódki nie przybrały nigdy formy pisemnej bądź formy dokumentowej. Jednoznaczne i nie budzące wątpliwości polecenie wstrzymania wypłat, nie tylko w interesie powódki ale także dla zabezpieczenia interesów Banku, musiałyby przybrać formę, która w późniejszym czasie mogłaby być zweryfikowana co do swej treści i skutków. Tym samym nie jest wiarygodne, że ewentualne ustne polecenie nie zostało potem uwiarygodnione w jakikolwiek obiektywny sposób na piśmie, zwłaszcza gdy twierdzenia powódki o poleceniu wstrzymania wypłat pojawiły się ze znacznym opóźnieniem.

W tym stanie rzeczy trafna jest argumentacja Sądu Okręgowego, prowadząca do oddalenia roszczenia powodów w zakresie ustalenia, iż ich wierzytelność ograniczona jest do kwoty odpowiadającej wypłaconej pierwszej transzy.

Niezależnie od tego wskazać należy, że – co do zasady – twierdzone niewłaściwe postępowanie banku mogłoby być podstawą zgłoszenia przez powodów roszczenia odszkodowawczego. Natomiast dokonanie wypłaty kredytu wbrew ewentualnej dyspozycji kredytobiorcy nie przekłada się w sposób automatyczny na wysokość zadłużenia umownego.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji, o kosztach postępowania apelacyjnego orzekając na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

SSA Sławomir Jamróg SSA Paweł Rygiel SSA Izabella Dyka